

PAADENURME KÜLA ARENGUKAVA

AASTATEKS 2006-2010

IDA-VIRU MAAKOND
AVINURME VALD

Koostajad: küla elanikud
Juhendaja: Kaja Leeben

Paadenurme 2005

1.SISSEJUHATAV KOKKUVÕTE.

Paadenurme küla arengukava hõlmab endiseid Laurissaare, Muru, Tõlga ja Paadenurme külasid. Arengukava on koostatud aastateks 2006- 2010. Arengukava koostamise tingis :

- Vajadus külaelanike kooskäimis koha järele.
- Vajadus elada looduslikult kaunis ja puhtas kohas.
- Halb teede ja elektrienergia olukord.
- Külaelanike koostöö ja isetegevuse hoogustamine.

Arengukava koostamise esimene koosolek toimus 6.novembril 2005a., kus Vilma Raimets selgitas külaelanikele mis on arengukava ja milleks seda vaja on. Lepiti kokku, et arengukava aitab elanikel jõuda ühistele arusaamadele probleemides ja nende lahendamise teedes. Moodustati arengukava koostamise töörühm. Pandi kirja küla tugevused, nõrkused, võimalused ja ohud. Küsitleti külaelanikelt hinnanguid ning ettepanekuid muutusteks järgmistes valdkondades: haridus, sotsiaalteenused, liikumine-liiklemine, trantsport, telefoni ja elektrienergiaga seonduv ja küla heakord.

Teine koosolek toimus 13. novembril, kus vaadati üle töörühma tehtud töö ja analüüsi seda. Küla arengukava koostamisel jagasid omavahel ülesanded Kaja Leeben, Ervin Koppel, Mart Kalas ja Anu Kallavus. Kaja Leeben osales Avinurme vallas arengukava koostamise õppepäeval.

Küla arengukava on heaks kiidetud küla elanike poolt külakoosolekul 3.detsembril 2005.

2.KÜLA KIRJELDUS JA TÄNANE OLUKORD.

2.1.Küla ajalooline taust.

Algselt oli siin piirkonnas neli küla: Laurissaare, Kirbosaare(Muru), Paadenurme ja Tõlga külad. 70-ndatel liideti külad kokku Avinurme külanõukogu poolt Paadenurme külaks.

Esmakordselt on Laurissaaret ja Paadenurmet kirjalikult mainitud XVIII saj. lõpul Mellini atlase kaardil, teised külad lisandusid hiljem.(lisa 1) Oletatavalt võis siin elu olla veidi varem, siis kui rajati 1666a. Avinurme

väike Laiuse mõisa abimõis. Ümbruskonna külad ja talud allusid mõisale. Esimesed andmed hingeloendusest on 1811 aastast, siis on Paadenurmes kirjas kolm peremeest ja kaks vabatikuperet kokku 30 hinge. 1834 a. 8 peremeest ja 1850 a. 9 peremeest.

1879-1881 aastal oli kirjas Paadenurmes 6 talu ja 3 popsi, Kirbosaares 3 talu ja 5 popsi, Laurissaares 3 talu 2 popsi kohta, Tõlgas 4 talu ja 3 popsi. Avinurme ümbruses oli hästi arenenud puutööstus, nii valmistati ka siin külades talveperioodil igas talus puuriistasid ja tegeleti metsatöödega. Puusärkisid valmistas Alumiste talu peremees Luhaste Karl. Sarjasid valmistati Laurissaares Nõmmel. Teatakse, et tööd on kohal ikka tehtud ja seda on õpitud isadelt ja isaisadelt. Peamiseks töölesundijaks on olnud vähene ja vilets põllumaa, mis ei suutnud inimestele elatust kindlustada. 1926a. valmis Sonda- Avinurme- Mustve raudtee, mis andis siinsetele inimestele liikumis vabadust ja tööd. Suurte estakaadide peale laaditi Murujaamas palke mis saadeti Sonda. Puunõusid käidi kokku ostmas Tallinnast, Murujaamas laaditi need rongile ja Sondas laaditi ringi teisele rongile mis sõitis sihtpunkti. Linnas käidi rongiga Mustvees. Alumiste, Kaara ja Teiste taludes olid ahjud kus põletati lupja müügiks ja tallide ehitamiseks. 1926a. loodi Avinurme Piimaühistu ja hakati ümbruskonnast piima kokku ostma. Siis tehti siia piirkonda kaks koorejaama mis asusid Laurissaares ja Tõlgas. 1930a. oli piirkonnas 63 majapidamist. 1949a. hakkati kolhoosisid looma, Paadenurmes tekkis kolhoos ``Ühisjõud`` ja Tõlgas, Murus, Laurissaares kolhoos ``Murrang``, hiljem liideti kolhoosid kokku. 1953 a. läks piirkond Avinurme kolhoosi alla. Kuuekümmendatel hakkas elanike arv külas kiiresti langema, paljud ehtasid endale Avinurme majad. 1966a. 100 elaniku, 1980a. 38 elaniku. Inimesed käisid põhiliselt tööl Avinurme kolhoosis ja Avinurme tünnitööstuses.

4

Kool: 1860a. hakkati Maetsmas kirjatarkust õpetama ja Paadenurme lapsed käisid läbi metsa sinna kooli. Tõlgast käidi kooli Pärnikule. Kui 1920a. asutati Avinurme kõrgem algkool hakkasid ümbruskonna lapsed seal õppimas käima.

Kultuur: 7.veeb.1938a. asutati Muru osakonna Ülemaalise Eesti Noorsoo Ühendus.Osakonna tegevuspiirkonnaks oli Paadenurme, Kirbosaare ja Tõlga külad Avinurme vallas.Juhatuse asukoht oli Kirbosaares. Asutajateks olid August Õunapuu , Johannes Kruup Kirbosaarest ja Johannes Kalas Tõlga külast.Ühenduse eesmärgiks oli korraldada mitmesuguseid tegevus – harusid: spordiplatse, lugemistube, ühispidusid, ekskursioone, teatreid jms.

Külas korraldati pidusid tehti näidentit ja lauldi kooris. Tegutses ka keelpilli ansambel. Liivaku väljal oli kõlakoda kus tegutseti suvel. Koos käidi veel Niidiku ja Kruubi taludes.

Sport: Poistel olid rajatud palliplatsid Teiste ja Kopra talu õues.

Võrkpallis võisteldi Veneveres ja Piilsis. Talvel toimusid suusatamises teatevõistlused.

2.2.Küla paiknemine ja kirjeldus.

Paadenurme küla paikneb Ida-Virumaal Avinurme vallas. Paadenurme asub maastikuliselt Alutaguses mis on põliste metsade ning laialdaste soode ala. Metsad on peamiselt niisked lodumetsad.

Asundus paikneb tee äärde . Küla maapind on ebatasane esineb nii kõrgemaid kohti kui ka vesiseid madalaid alasid. Mullastikus esinevad märjad leostunud liivsavi- ja saviliivmullad. Kohati ulatub maapinna lähedale paasaluspõhi ning seetõttu on nendes kohtades rähk- ja kamar- gleimullad. Põllud on enamuses haritud.

Küla piirneb põhjast Tudulinna valla Peressaare küla, lõunast Avinurme alevik, idast Kiissa ja Maetsmaa küladega ja läänest Lääne-Virumaa Laevere valla Venevere külaga.

Kaugus küla keskusest valla keskuseni on 5 km, maakonna keskuseni 75 km, riigi pealinnani 160 km. Külas on tol mav tee millest üks lõik on teedevalitsuse hooldada (Avinurme- Muru) see viib vana raudtee tammini ja on 4,1 km pikk. Teine teelõik (Laurissaare-Paadenurme) on 2,4 km pikk ja on Avinurme valla omandis.

Kaugus linnadest on soodustanud puhta looduse säilimist, head aurat, rahu ja vaikust.

2.3.Küla looduslikud olud.

Paadenurme küla pindala on 2299 ha, sellest on 80% metsamaad,18% põllumaad ja 2% muud maad.

Küla piiridesse jääb Paadenurme looduskaitseala mis on 267 ha suur.

Kaitseala ülesandeks on kaitsealuste looma-ja linnuliikide (lendorav,metsis, must-toonekurg), nende elupaikade ja põliste loodusemetsade kaitse (sooviku-kuusikud, rabastunud männikud).

Küla läbib Avinurme oja mis suubub Avijõkke. Külas valdav osa on metsa, mis on alati Paadenurme rahvale põllumajanduse kõrval tööd ja leiba andnud. Enamasti on tegemist segametsadega, kuid leidub ka ilusaid kaasikuid, männikuid, haavikuid ja kuusikuid. Ka marju ja seeni leidub siinsetes metsades. Enam esinevad seened on haavaseened, kaseseened, võiseened, tõmmuriisikad ja kukkeseened. Marjadest on kõige rohkem mustikaid, leidub ka maasikaid, pohli ja raiesmikel vaarikaid.

2.4. Küla majanduslikud olud.

Külas on järgmised ettevõtted:

FIE Tõnu Leeben ärinimi on Tamme-Kopra talu – taimekasvatuse tootmine ja müük, metsamaterjali ülestöötamine, ümbertöötlemine ja müük, teenustöö põllumajandustehnikaga ja metsa väljaveol ning tasulise riigisisese autoveo transporditeenuse osutamine. Töölisi on kokku neli.

FIE Arvi Tooming ärinimi on Uusoja talu – põllumajandus, metsandus, loomakasvatus. Farmis on kokku 20 lüpsilehma ja 14 noorlooma.

FIE Anu Kallavus- suveperioodil korraldab lastelaagreid. Laagrid on registreeritud Tallinna Spordi- ja Noorsooametis, lepingulistel alustel.

FIE Tõnu Kalavus – põllumajandus, teenib lisa palgatööga.

FIE Mart Kalas – metsamaterjali ja põllumajandustoodete müük.

FIE August Paas, Väljaotsa talu – metsandus.

FIE Ervin Koppel, Kopli talu- põllumajandus, metsandus.

Külas elavad inimesed on leidnud töökoha siin samas külas. Tamme-Kopra tallu käib töölisi ka kaugemalt Laeverest, Veneverest, Vadilt.

Loomakasvatusega peredes enam ei tegelda. Paaris kodus kasvatatakse kodulindusid. Kasvatatakse veel kartulit ja vähesel määral ka muid köögivilju oma perele toiduvarude saamiseks.

Ettevõtjate poolt on üles tõstatatud suuremad probleemid: teede halb olukord, kaugus linnast muudab teenuse kalliks ja puudub interneti

6

püsiühendus, vaja oleks teha ka maakuivendusi. Metsomanikele on veel mureks suurenenud kobraste arvukus.

2.5. Küla infrastruktuur.

Külas on üks raadiotelefon, mis töötab elektrivooluga. Elektri katkestuse korral pole võimalik seda kasutada. Ülejäänud elanikud kasutavad mobiilside teenuseid, mille levi ei ole ka kohati kiita

Külaelanike kõige suuremaks mureks on tee olukord. Tee on väga halvas seisus ja seda hooldatakse harva, vaja oleks tolmuvaba kattet. Osa teest

kuulub Teedevalitsusele mida hõõveldatakse vaid paarkorda aastas ja sedagi vaid siis kui elanikud survet avaldavad. Teine osa teest on valla omandis ja seda ei hooldata peaaegu üldse, ainult talvel on olnud mõned lumest lahti lükkamised. Teeääred on pidevalt niitmata.

Külas puudub interneti püsühendus ja ühistransport. Side teenust osutab Eesti Posti Avinurme sidejaoskond. Post tuuakse Kopli talu juures asuvatesse postkastidesse. Muude sideteenuste kasutamiseks tuleb sõita oma jõudutega vallakeskusesse.

Külas on valdavalt sahtkaevud, 30 a. tagasi on rajatud 2 puurkaevu.

Küla territooriumil on üks laut, töökoda, kuivati, alajaam ja pingeregulaator. Elektrienergia halb kvaliteet on suur probleem elanikele. Pinge ebahütlane tase on rikkunud kodumasinaid ja ettevõtjatel tehnikat. Küla alale jääb ka lasketiir mis on väga ohtlikus seisus. Õppuste aeg lendavad kuulid kaitsevallist üle.

Perearst asub Avinurmes. Perearstiteenusega ollakse enamuses rahul, kuid probleemiks tuuakse eraldi välja kiirabiteenuse halb kättesaadavus. Paadenurmes puudub külaelanikel kooskäimis koht.

Avalike teenuste kättesaadavus

Jrk.	Teenuse liik	Külas	Kus asub	Kaugus km
1.	lasteaed	puudub	Avinurme lasteaed	5
2.	laste põhiharidus	puudub	Avinurme KK	5
3.	laste keskkool	puudub	Avinurme KK	5
4.	kultuuriteenused	puudub	Avinurme Kultuurikeskus	5
5.	politsei	puudub	Iisaku	30
6.	tuletõrje	puudub	Avinurme	5
7.	kiirabi	puudub	Iisaku	30
8.	raamatukogu	puudub	Avinurme	5
9.	perearst	puudub	Avinurme	5
10.	ujula	puudub	Avinurme kultuurimaja	5

Isikuteenuste kättesaadavus

Jrk.	Teenuse liik	Külas	Kes ja kus pakub	Kaugus km
1.	aianduskaubad	puudub	Avinurme lillepood	5
2.	autoremont	puudub	Avinurme	

			autoteenendus	5
3.	avalik internetipunkt	puudub	Avinurme	5
4.	ehituskaubad	puudub	Avinurme	5
5.	erialaastid	puudub	linnades	60-90
6.	juuksur	puudub	Avinurme	5
7.	kingsepp	puudub	linnades	60-90
8.	kosmeetik	puudub	Avinurme	5
9.	majutus	puudub	linnades	60-90
10.	pangakontor	puudub	linnades	60-90
11.	side	postkasti	Avinurme sjk.	5
12.	tankla	puudub	Avinurme	5
13.	toidukaubad	puudub	Avinurme Helter	5
14.	toitlustus	puudub	linnades	60-90
15.	transporditeenus	on	FIE Tõnu Leeben	0
16.	turg	puudub	Mustvee	25
17.	tööstuskaubad	puudub	Avinurme	5
18.	spordihoone	puudub	Avinurme	5

2.6.Küla elanikond.

Paadenurme küla on haja asustusega metsaküla. Majavaldused paiknevad üksteisest eraldi.

Majapidamisi on 13, milles elatakse aastaringselt kuues, suvekoduteks on 6, üks on poolele olev ehitis. Külas on 6 lagunenu hoonet, millest üks oleks võimalik veel päästa, teised on määratud hävimisele.

Külas elab rahvastiku registri andmetel 19 inimest, aga tegelikult elab siin ainult 14 inimest. Nendest on kolm last, kaks käivad koolis üks lasteaias. Tööealist on viis ja pensionäre on kuus. Mehi on 6 ja naisi 5.

8

Külas elab 2 lastega peret nendest üks on venerahvusest ja 1 üksik inimene kes on pensionär.

Elanikond on Paadenumes aasta- aastalt kahanenud noori on vähemaks jäänud, pensionäride arv on kasvanud.

2.7.Küla inimkapital.

Külaelanikud on erineva haridustasemega ja seoses sellega elab siin igasuguseid elualade esindajaid.

Paadenurmes elavad järgnevate erialade esindajad: põllumajandus mehhanisaator, raamatukogunduse töötaja, laomajanduse operaator, müüja, autojuht, raamatupidaja, nooremagronoom, keevitaja, traktorist, loomakasvataja.

Küla kultuurielu edendamise seisukohalt on elanikel olemas oskused ja huvi käsitöö valdkonnas.

2.8.Küla elanike koostöö.

Enamik elanikest on külas juba neljandat- viiendat põlve, aga on ka hiljem siia elama asunud inimesi, siis kui saadi tagasi oma esivanemate maad.

Viimase seitsme aasta sees on olnud paar korda küla kokkutulekud ja vahest saadakse kokku jaanituledel. Pidudel ja ühisüritustel käiakse Avinurmes. Ühtekuuluvustunde tugevdamiseks annab veel palju ära teha.

3.KÜLA VAJADUSED.

Hetkeolukorra hindamisel külaelanike poolt tunnistati suuremateks probleemideks:

- Teede halb olukord
- Elektri halb kvaliteet
- Puudub interneti püsiühendus
- Puudub kooskäimiskoht
- Kiirabi ja politsei halb kättesaadavus

Külaelanike poolt läbi analüüsitud võimalused probleemide lahendamiseks tõdeti, et küla suuremate vajaduste lahendamiseks puuduvad külal vahendid ja võimalused parandada riigi- ja vallateid ning elektrienergiakvaliteeti.

9

Arvestades küla vajadusi ja võimalusi määrati põhilisteks arengusuundateks turvalise ja looduslikult kauni elukoha pakkumine ning maaturismi arendamine.

4.KÜLA TULEVIKUPILT.

Paadenurme küla on elujõuline, aktiivset tegevust soosiv, koostööaldis, inimsöbralik ning turvaline elamis- ja puhkepiirkond

5.EELISARENDAVAD VALDKONNAD:

Valdkond nr.1: Heakord ja looduskeskond

Elada ja puhata soovitakse heakorrastatud külas ning puhtas looduskeskonnas.

Eesmärk:osaleda teeäärte koristusel

Korrastada talude ümbrused

Likviteerida lagununud majad

Puhta looduskeskonna elamis- ja puhkepiirkonna säilitamine.

Tulemused: Küla territoorium on korrastatud.

Taastatud on Laurisaare tiik.

Külasse on paigutatud talude viidad.

Külasse on rajatud kiige-, palli- ja telkimisplats.

Külas on toimiv prügimajandus.

Tagatud on eluterve looduskeskond

Valdkond nr. 2: Kohalik identiteet

Selle valdkonna arendamine on vajalik ,et säiliksid traditsioonid, naabritega suhtlemine ning koostöö ja ühtekuuluvustunde arendamine.

Koos oma õiguste eest seismine.

Eesmärk:Külaelanike ühtekuuluvustunde suurendamine

Koostegutsemise hoogustamine

Kooskäimiskoha loomine ja säilitamine

Tulemused: Aktiivselt osaletakse külaelu puudutavate küsimuste arutamisel ja otsuste tegemisel.

On olemas kooskäimis koht (külaplats).

10

Valdkond nr. 3:Turvalisus

Elanikele on oluline turvline elukeskond.

Eesmärk:Avaliku korra kindlustamine ja naabrivalve organiseerimine.

Operatiivse päästeteenistuse tagamine.

Tulemused: Naabrivalve toimib efektiivselt.

Kaitseliidu lasketiir vastab kõigile nõuetele, et tagada metsas viibijate turvalisus.

Valdkond nr.4: Infrastruktuur

Kaasaegne infrastruktuur on arengu eelduseks, soodustab liiklemist ja omavahel suhtlemist, annab paremad võimalused ,et külas püsiks elu. Eesmärk:Infrastruktuuri korrastamine ja väljakujundamine. Koostöö valla ja vastavate asutustega. Loodusläheduse säilimine.

Tulemused: Teede olukord on paranenud.

Vähenenud on elektriliinide halvast olukorrast tingitud elektrikatkestused ja pingelangused.

Talvine lumekoristus teedel toimub operatiivselt.

Interneti püsiühendus.

Valdkond nr. 5: Koostöö ja avalikud suhted.

Oluline on küla areng kooskõlas ühiskonna arenguga, informatsiooni ja kogemuste vahetus. Küla vajab sihipärast arendamist.

Eesmärk:Tihe koostöö valla, teiste külade, külas asuvate ettevõtete ja organisatsioonidega.

Tulemused: Informatsiooni saadakse õigeaegselt.

Vald arvestab Paadenurme küla arengukavaga seotud otsuste langetamisel.

Korraltatakse ühisüritusi.

Ettevõtted ja organisatsioonid osalevad küla arengus.

- Arengukava korraline ülevaatamine toimub üks kord aastas külakoosolekul.
- Arengukava uuendatakse:
 - 1.seoses muutatusega seadlusandluses
 - 2.seoses arengukava tähtaja möödumisega
- Arengukava erakorraline ülevaatamine vajadusel
- Ettepanekud arengukava muudatusteks vaadatakse läbi külakoosolekul.

Lisa 6

PAADENURME KÜLA SWOT ANALÜÜS

Tugevused :

Nõrkused:

Ettevõtlus
Ilus loodus
Privaatsus
Haritud põllud
Seene- ja marjametsad
Suvel tegutseb lastelaager

Halb tee ja hooldus
Elektri halb kvaliteet
Puudub interneti püsiühendus
Vähe elanike
Kiirabi halb kättesaadavus
Lagunenud tühjad majad
Lastega peresid vähe
Niitmata teeääred
Puudub küla tähistav viit

Võimalused:

Ehitada külaplats
Matkarajad
Telkimisplats
Turismindus
Küla korda
Ettevõtluse arendamine
Maakuivendused
Jahindus
Põllumaade kasutamine

Ohud:

Lagunenud hooned
Küla hääbumine
Lasketiiru halb seisukord
Söötis põllud
Tööjõu puudus
Marutaud
Vähe lapsi

PAADENURME KÜLA ARENGUKAVA

AASTATEKS 2006-2010

**IDA-VIRU MAAKOND
AVINURME VALD**

**Koostajad: küla elanikud
Juhendaja: Kaja Leeben**

Paadenurme 2005